

Співзасновники:

районна рада, районна державна адміністрація і колектив редакції

Віхи пам'яті

Звернення голови облдержадміністрації з нагоди Дня пам'яті жертв голодоморів
Шановні країяни!

3 року в рік у четверту суботу листопада в країні згадують цей трагічний день і поминають жертв голодоморів.

З квітня 1932 по листопад 1933 рр. в Україні щохвилини від голоду помирало 17 людей, 1000 – щогодини, майже 25 тисяч – щодня. Тернопільщина допомагала своїм братам з Великої України. Збруч, через який таємно ночами переправляли наші земляки хліб і збіжжя для голодуючих, був справжньою рікою життя.

Сьогодні ми, запалюючи свічки, приносячи квіти до могил, хрестів та монументів, з болем згадуємо ті страшні роки і ще раз низько вклоняємося в скорботі за померлими. Український народ пережив жах Великого голодомору, але продовжив будувати вільну та демократичну країну.

Наше завдання – берегти пам'ять про трагічні сторінки в житті українського народу і не допустити повторення помилок минулого.

Нехай наша щира молитва буде тією свічею, яка осяє шлях до Вічності усім тим, хто загинув у 1932-1933 роках.

Голова обласної державної адміністрації
В.ХОПТЯН

Скорбота

Вшануймо пам'ять жертв голодомору

Завтра, 23 листопада, у День пам'яті жертв голодомору, за участю громадськості, представників усіх політичних сил, владних структур, священників та релігійних громад, о 15-й год. розпочнеться панахида та мітинг-реквієм на чортківському міському кладовищі по вул. С.Бандери.

Водночас триватиме акція «Запали свічку», в рамках якої о 16-й год. спалахнуть вогники свічок на підвіконнях домівок усіх небайдужих країян. Передбачено приспущення державних прапорів. Пропам'ятні заходи та поминальні Богослужіння відбудуться в усіх населених пунктах району.

Запалим свічку...

Пекучий біль, нестерпні відчуття,
Як чую я про 33-й рік.
Перед очима – знищені життя
І сліз людських незміряний потік.

Голодний рік, а в засіках зерно,
Від голоду вмирили й пухли діти.
Нас так каратель знищити хотів,
Ми ж вистояли й будем далі жити.

Ми вистояли й будемо стоять,
Будем молити Бога за Україну,
За душі тих, котрим уже не встать,
Лягли вони навіки в домовину.

Запалим свічку й покладем квітки,
Пом'янемо хвилиною мовчання.
Назавжди пам'ять збережем про них,
Про голод, біль, зневаги і знущання.

Віра СИРОТА (ЯБЛОНЬ)
с. Звиняч

29 листопада у Чорткові відбудеться п'ятий літературно-мистецький фестиваль «СлОвія-2013», який організують Чортківські райдержадміністрація, районна рада, відділ культури, туризму, національностей та релігій РДА, редакція журналу «Золота Пектораль».

У рамках фестивалю:

- урочисте відкриття фестивалю (мала зала засідань районної ради, поч. о 10-й год.);
- «Урок української літератури» у навчальних закладах Чорткова, який проведуть письменники;
- зустріч та спілкування з відомими українськими письменниками – представниками сучасного літературного небосхилу України, презентації книжкових новинок, концертна програма та інше (велика зала районної ради, поч. о 13-й год.).

А також презентація чергових чисел журналів «Золота Пектораль», «Золота Пектораль плюс», видавництва «Золота Пектораль»; літературних премій ім. Степана Чарнецького, ім. Романа Андріяшика, ім. Степана Сапеляка.

Подія

Сучасна бібліотека йде до людей

Минулого вівторка, 19 листопада, у селах нашого району Улашківці, Шульганівка, а саме – бібліотеках-філіалах названих сіл і в Чортківській районній дитячій бібліотеці відбулася непересічна подія – відкриття Інтернет-центрів за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Інноваційні бібліотеки», програми «Бібліоміст».

Взявши участь у конкурсі проектів даної програми, відрядно, що у числі 80-ти сіл Тернопільської області здобули можливість на відкриття Інтернет-центрів і бібліотеки-філії сіл нашого району – Улашківці, Шульганівка, Звиняч, Джурин.

Слід сказати, даний проект покликаний перетворити бібліотеки на сучасні громадські центри та підвищити роль бібліотек в українському суспільстві. Програма «Бібліоміст» впроваджується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX), Міністерством культури України, Українською бібліотечною асоціацією за фінансової підтримки Фондації Білла та Мелінди Гейтс.

Такої радісної урочистості мешканці вказаних сіл (та, безумовно, й кожного) чекали із нетерпінням. Результат перемоги – по три нових комп'ютери (один із них, варто зазначити, за умовами проекту спонсорувала Чортківська районна рада) та мережеве обладнання, а ще – сканери, принтери; і що найважливіше – вільний безкоштовний доступ до мережі Інтернет.

В урочистостях взяли участь заступник голови райдержадміністрації І.Стечишин, заступник голови районної ради Л.Хрустаква, регіональний представник програми «Бібліоміст» у Тернопільській області М.Ростоцька, представники обласних універсальної наукової та бібліотеки для дітей, а також провідні спеціалісти відділу культури, туризму, національностей і релігій РДА.

(Закінчення на 5-й стор.)

НП

І знову – бомба!

Уже майже сім десятиків літ відділяє нас від трагедії Другої світової війни, та ржаві фантоми жакіття зачасти вилазять з-під землі, щоразу несучи загрозу.

Читайте на 10-й стор.

ПІКЛЮЧИТЬСЯ ПРО ВАШ ЗІР

МИ ГАРАНТУЄМО:

СУЧАСНИЙ СВІТОВИЙ РІВЕНЬ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ЗА ДОСТУПНИМИ ЦІНАМИ

КОЖНОГО ПАЦІЄНТА ЛІКУЄ ПРОВІДНИЙ СПЕЦІАЛІСТ - ЛІКАР ВИЩОЇ КАТЕГОРІЇ

ДЛЯ ПЕНСІОНЕРІВ
ЗНИЖКА НА
ЛІКУВАННЯ
КАТАРАКТИ
01.11-31.12.2013

20%

ОБСТЕЖЕННЯ:
30 ЛИСТОПАДА
ЧОРТКІВ
(муз. школа)

запис за т. в ЧОРТКОВІ 3 35 89
(066) 085 21 41

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

КЛІНІКА
МІКРОХІРУРГІЇ ОКА

Пошанування

Вінець хліборобського року

Третій рік поспіль Театральний майдан обласного центру стає місцем проведення свята працівників сільського господарства краю, яке проходить під особистим патронатом голови облдержадміністрації В.Хоптяна. Проте останнє, що було влаштоване минулої суботи, 16 листопада, за своїм розмахом перевершило усі попередні.

Делегації з усіх районів області з'їхалися на свято, що увінчує завершення хліборобського року, з-поміж них і Чортківщини, що складалася з керівників приватних агропромислових підприємств і трударів поля, фахівців-аграріїв тощо. Очолювали делегацію голова райдержадміністрації Степан Кобіс і голова районної ради Володимир Заліщук. До речі, кожен район по периметру площі влаштував свій намет, в якому пригощали усіх охочих дарами

майдану, висотою 4,5 метра, яку увінчував хлібний колос. Короваїв на подіумі було так багато, що вистачило на всіх людей, що того дня побували на площі.

Далі святкування перенеслися у приміщення обласного драматичного театру ім. Т.Г.Шевченка, де кращих трудівників-аграріїв Тернопілля за вагомих внесок у розвиток сільськогосподарського виробництва, високим професіоналізмом та з нагоди професійно-

краю. Приміром, у чортківчан тернопільяни охоче могли поласувати смачним українським борщем чи кулешою зі шкварками та ще й під українські пісні та живу музику. Скуштував чортківського короваю, поцінувавши витвір наших господинь, і керівник області Валентин Хоптян. Згодом він привітав усіх сільгоспвиробників і трударів поля з намолом Тернопільщиною рекордного врожаю хліба, що сягнув 2,2 млн. тонн, наголосивши й на інших позитивних зрушеннях, зокрема у тваринництві, садівництві, овочівництві тощо. Апофеозом свята стало розрізання керівниками області – головою ОДА В.Хоптяном, першим заступником голови обласної ради С.Тарашевським і директором департаменту агропромислового розвитку ОДА А.Хомою святкових короваїв, якими була прикрашена величезна композиція, влаштована посеред

го свята було пошановано державними нагородами і грамотами. З-поміж них Почесною Грамотою Кабінету Міністрів нагороджено директора приватного агропромислового підприємства «Дзвін» Василя Степановича Градогова, Почесних Грамот Міністерства аграрної політики та продовольства удостоїлися й інші кращі керівники господарств Чортківщини, зокрема Степан Григорович Данилишин (ПАП «Обрій»), Мирослав Іванович Чир (ПАП «Полівці»), Василь Михайлович Вислоцький (ПСП «Ягільниця В»). Нагрудним знаком «Честь і слава Тернопільщини» нагороджено Євгена Михайловича Шкабара, директора ПАП «Паросток». Грамотами облдержадміністрації і департаменту агропромислового розвитку ОДА були відповідно відзначені механізатори Іван Григорович Ковків (ПАП «Обрій») і Павло Іванович Король (ПАП «Дзвін»).

ними оплесками.

Невеличкий концерт з урочистої нагоди підготували працівники районного будинку культури ім. К.Рубчакової (кер. – Йосипа Овод), народний аматорський вокальний ансамбль «Оксамит» під керівництвом Ірини Желіховської, вокаліст Микола Вуйчик, а також трісті музики зі Звиняча, вокальне тріо Білобожницького СБК, завідувача Давидківським клубом Ірина Павлінська.

Поздоровлення для аграріїв краю прозвучали від очільників району – голови райдержадміністрації Степана Кобіса та голови районної ради Володимира Заліщука. Вітаючи людей шанованої з давніх-давен професії – хлібороба, керівники краю побажали їм здоров'я, щастя, добра, благополуччя, Божого благословення, добрих врожаїв та усіх гараздів. Розпорядженням голів РДА та райради за сумлінну працю у сільськогосподарській галузі, особистий внесок у розвиток агропромислового комплексу району було нагороджено почесними грамотами працівників агропідприємств Чортківщини.

Особливі вітання-подяки від районної спілки учасників афганської війни передав аграріям депутат райради Михайло Чорний, а також від Чортківського ВПУ – директорам

А чудовим подарунком для нагороджених та всіх аграріїв став святковий концерт.

ПАП «Обрій» Степану Данилишину, ПСП «Ягільниця – В» Василю Вислоцькому, «Ніч-лава» Степану Коцірі.

У сесійній залі Чортківської районної ради минулої п'ятниці напередодні професійного свята сердечно вітали працівників сільського господарства теплими словами, милозвучними піснями, барвистими квітами, гуч-

Любомір ГАБРУСЬКИЙ,
Оксана СВИСТУН
Фото Любомира ГАБРУСЬКОГО
та Ореста ЛИЖЕЧКИ

Політика

Звернення районної організації політичної партії «За Україну!»

Український народ і наша славна історія неодноразово ставали предметом зухвалого глузування теперішнього міністра освіти України Д.Табачника, котрий відомий своїми проросійськими, українофобськими, україноненавистницькими поглядами: маніпуляціями та підтасовками у Всеукраїнському телевізійному опитуванні «Видатні українці», принизивши честь і славу українських національних героїв, переписуванні історії нашої держави, в котрій вже не знайшлося місця героїчним визвольним змаганням періоду Першої та Другої світових воєн, де діяльність УПА висвітлювалася як загарбницька, фашистська. А ставши міністром освіти, Д.Табачник почав звільняти авторитетних у всьому світі керівників провідних державних університетів за їх національну, державницьку політику, внаслідок чого українські виші не потрапили в сотню кращих навчальних закладів світу. Тепер Д.Табачник взявся за нищення шкільної освіти. Його наміри викинути із курсу обов'язкового вивчення у старших класах ряд предметів природничого спрямування та патріотичного виховання (біологія, фізика, хімія, захист Вітчизни та ін.) викликали обурення провідних науковців України, так як це призведе до загальної деградації особистості, припинення розвитку логічного мислення, бо на даний час наші учні стоять на багато вищому рівні загального розвитку, аніж їх закордонні однолітки. А скандал навколо низькопробного підручника з математики для 1-го класу із помилками, розписаними аж на 10 сторінках, вказує на непрофесіоналізм, корупцію Міністерства освіти та його очільника при проведенні конкурсів на шкільні підручники, що друкуються за державні кошти. Загальна гламурність вищої виконавчої влади, махінації із бюджетними та позабюджетними коштами, жиріння високопосадовців та виконання їх захянок за народні гроші на тлі розвалу дошкільної і шкільної освіти, скорочення чисельності педагогів, зубожіння навчальних закладів, утримання і ремонту яких фактично переклали на плечі батьків та місцевих дрібних підприємців, є проявом ненависті до розуму, освіти, всього національного та України в цілому.

Зараз Табачник і його компанія вирішили провести ще один «експеримент» із нашими учнями та вчителями, задля лобювання чіхось бізнесових інтересів та подальшого маніпулювання системою державної освіти, видавши наказ про проведення моніторингу та оцінки якості освіти серед учнів 5-х та 10-х класів із предметів, які ними вивчалися у попередніх класах. Враховуючи те, що:

1. Проведення даного моніторингу з 12 листопада по 12 грудня не було заплановане самим Міністерством освіти у навчальних планах на цей навчальний рік;

2. На проведення моніторингу потрібно затратити по 2 год. з кожного предмета (зокрема 24 год. для 10-х кл.) за рахунок додаткового навчання по 4 год. щотижня або за рахунок вивчення обов'язкової програми, що позначиться на якості їх знань;

3. Проведення даного моніторингу є додатковим стресом для учня, його перевтомою посеред навчального року під час написання в цей же період обов'язкових за діючою програмою контрольних робіт та суперечить гранично допустимій нормі навантаження, кількості контрольних робіт на тиждень для кожного учня. Тим більше, що іспити з основних предметів і тем учні вже здавали 5 місяців тому (у кінці 9-го кл.) під час державної підсумкової атестації;

4. Бюджетом не передбачено кошти для оплати роботи педагогів з проведення даного моніторингу, а збірники завдань для його проведення забезпечуються за рахунок коштів самих учнів чи вчителів, що є недопустимо;

5. Даний наказ Д.Табачника про проведення моніторингу не зареєстрований в Міністерстві юстиції, а тому не є нормативно-правовим документом для виконання органами місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування;

6. Ряд органів місцевого самоврядування країни вже прийняв рішення, котрим заборонив проводити даний моніторинг у своїх школах;

7. Враховуючи те, що наші школи є власністю громади Чортківського району,

— звертаємося до депутатів районної ради проявити національну гідність, підтримати честь українського вчителя, обергти здоров'я наших дітей та не допустити перетворення школи, педагогів та учнів у піддослідний полігон українофобських, україноненавистницьких експериментів Табачника з розвалу національної освіти, заборонивши проведення даного моніторингу в школах району на позачерговій сесії ради;

— зобов'язати органи прокуратури дати правову оцінку діям Міністерства освіти;

— оплатити працю педагогам за вже проведені тестування та компенсувати учням додатковий час навчання додатковим харчуванням.

З повагою – голова РО ПП «За Україну!»,
вчитель Білобожницької ЗОШ I – III ст. **О.БАРНА**

Віхи пам'яті

Шановні країни!

Холодні осінні дні прийшли в Україну разом з пам'ятними листопадними днями, коли ми усі разом об'єднуємося у молитві за душі невинно убієнних, цинічно знищених наших братів та сестер злочинною комуністською машиною у 1932-1933 роках минулого століття.

Парадокс у тому, що мільйони українських хліборобів загинули від Голодомору лише через те, що українська нація, маючи величезний культурно-історичний спадок, власні славетні традиції державотворення, досвід національно-визвольної боротьби, становила серйозну загрозу для імперського утворення, його геополітичних намірів.

Сьогодні немає жодного українця, який би залишався байдужим до страшних подій Голодомору минулого століття. Тільки пам'ять про Голо-

домор 1932-1933 рр. може остаточно вилікувати українців від бажання повернутися в минуле, дозволивши московським займам вчити нас любити та будувати Україну. Лише історичне усвідомлення та народна пам'ять всього жажіття штучного голоду, пережитого у ці роки, дозволить нам стати гордою нацією. Ми не маємо права забути тих дітей, народжених та ненароджених, яких знищив комуністський режим, і які сьогодні ангелами з неба моляться за нас та просять у Бога доброї долі для нашої України.

Хочеться, щоб у рамках цьогорічної акції, приуроченої 80-й річниці Голодомору в Україні, по всій нашій державі кожен свідомий українець, переймаючись трагедією минулого, задав собі одні і ті ж запитання. Чому символи та портрети катів українського народу можна побачити в колонах на Хрещатику і сьогодні? Чому бовваніє нині в

Україні на постаменті кат та вбивця мільйонів невинних наших земляків Сталін? То де ж українська влада і хто, як не ми, відкриємо їй, врешті-решт, очі своєю небайдужістю.

Тож закликаю вас у цей поминальний день знести щирі молитви за душі невинно знищених голодом співвітчизників та запалити свічку пам'яті за загиблими під час Голодомору, чим заявити всьому світові: ні – подібним трагедіям у майбутньому.

Вічна пам'ять невинно вбитим!
Слава Україні!

З повагою –
народний депутат України,
голова Тернопільської обласної
організації
політичної партії «За Україну!»
Іван СТОЙКО

Про це говорять

Народження Європейського Союзу

У всіх небайдужих українців нині тільки й мови – що про вступ нашої держави до ЄС. А що там, за його «лаштунками»? І звідкіля Євросоюз «родом»? Чи відомо це достеменно пересічному українцеві? Зазирнімо.

У 1951 році в Парижі було створено Європейське об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС). До нього увійшли ФРН, Франція, Італія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург. Організація об'єднала кам'яновугільну, залізорудну, металургійну галузі й контролювало 60 відсотків виплавки сталі, 50 відсотків видобутку вугілля.

Важливим кроком в інтеграційному процесі стало підписання Римського договору про створення Європейського Економічного Співтовариства – ЄЕС, до чого у 1957 році долучилися ці країни. Що простежувалось найпомітніше, то це антагонізм між ФРН та

Францією.

З січня 1993 року функціонує єдиний внутрішній ринок. 1 січня 1999 року на єдину валюту – євро перейшли 11 держав ЄС. Від 2000 року ця валюта стала єдиною грошовою одиницею 12-ти країн ЄС: Німеччини, Франції, Італії, Бельгії, Нідерландів, Люксембургу, Ірландії, Греції, Ісландії, Португалії, Австрії, Фінляндії.

Сьогодні Євросоюз – одна з найпотужніших інтеграційних зон світу, яка об'єднує 27 країн, із сукупним ВВП понад 10000 млрд. євро.

1 травня 2004 року повноправними членами ЄС стали Чехія, Словаччина,

Польща, Угорщина, Словенія, Латвія, Литва, Естонія, Мальта й Кіпр. 1 січня 2007 року приєдналися Болгарія й Румунія, територія ЄС збільшилась до 423 млн. квадратних кілометрів, внутрішній ринок зріс до 487 млн. споживачів, що більш ніж у США та Японії разом взятих.

На сьогодні ЄС є незаперечним лідером світової торгівлі, забезпечуючи майже 40 відсотків світового експорту, тоді як США – менше 12,3 відсотка, ВВП ЄС становить \$ близько 10 трильйонів, промислове виробництво – 22 відсотки світового. Країни ЄС посідають панівні позиції в експорті капіталу визначним інвестором – інвестиційним центром світової економіки.

Протягом 90-х рр. найбільші інвестори – Німеччина, Велика Британія, Франція, Нідерланди, Швеція на 80 відсотків забезпечували загальний обсяг експорту іноземного капіталу. Людська діяльність все більше набуває духовного виміру. Фізична праця поступається місцем розумовій. Індустріальна епоха трансформується в постіндустріальну. Україні треба використати досвід Європейського Союзу. Наша держава займає місце центру Європи. Вона гідна бути повноправним членом ЄС.

Микола СТЕФАНИШИН,
ветеран війни, інвалід I групи
м. Чортків

Прислухаймось

Нескореність духу живить пам'ять

14 вересня цього року в Нюрнберзі відкрилася виставка, присвячена 60-й річниці повстання німців проти комуністичного режиму, яке відбувалося 17 червня 1953 року.

Повстання розпочалося в Берліні й охопило 70 міст, містечок і селищ Німеччини. У ньому взяла участь численна кількість робітників, студентів, службовців. Формальною причиною такого виступу була вимога змінити тарифи та норми виробітку продукції, адже зарплати, яку отримували німецькі громадяни, не вистачало навіть на харчування. Розпочали протести будівельники та працівники хімічної промисловості. Рано-вранці з окраїн Берліна великими групами звідуєлись вони вирушили до центру міста (протестувальників зібралось декілька десятків тисяч). Доволі швидко ці мітинги перейшли у хвилю політичну. Залунали вимоги вільних виборів, звільнення політичних в'язнів і таке інше. Повсталі об'єднало гасло: «Ми хочемо бути вільними людьми!» та бажання жити в єдиній Німеччині. Слід зазначити, повстання було мирним, його наслі-

док – зняття з Бранденбурзьких воріт радянського прапора та встановлення на його місці німецького. У відповідь на це радянські солдати відкрили вогонь по мирному населенню. До Берліна та в інші міста Німеччини радянське окупаційне командування ввело танки. Мирне повстання фактично було придушене окупаційним військом, розпочалися масові арешти, не дивлячись на те, що повстання носило стихійний характер. У Східній Німеччині була створена сумнозвісна Штазі – найпотужніша карально-репресивна спецслужба в усьому радянському таборі.

Щодо виставки, то вона є прикладом того, як німці зберігають пам'ять. Тут і фото тих подій, і записи розмов, тексти, що деталізують подію минулих літ.

Чому б і нам не організувати аналогічну виставку, скажімо, хоча би на рівні області? Ще, можливо, живі ті, ко-

трі пережили повстання в Норильську, Кенгірі, Воркуті. Таке ж ми бачимо й у подіях під час Помаранчевої революції. Нам оприлюднення такої пам'яті вкрай необхідне, бо це є прояв народного духу українців, підтвердження того, що свобода для нашого народу – головна цінність сьогодення.

Усі ми знаємо, що стаття 3 Конституції України проголошує життя та здоров'я людини найвищою соціальною цінністю. Проте повним абсурдом виступає те, що Україна вийшла на перше місце в світі за смертністю населення. Наша держава випередила в цьому країни Африки і Латинської Америки. Зараз смертність в Україні сягає 19,2 на 10 тисяч населення, це, власне, результат політики держави в галузі медицини.

Джерело: Правда людини, 2013, № 26.

Юхим МАКОТЕРСЬКИЙ,
позаштатний кореспондент
«Голосу народу»

Подія

Сучасна бібліотека йде до людей

танцем. І ось найурочистіша мить – розрізання стрічки, яка всього лиш за крок відділяла від Інформаційного центру.

Бібліотеки-філії неодмінно стануть основним місцем, де, надіємося, сільчани різного віку впишуться у число активних її відвідувачів, адже Інтернет допомагає задовольнити найрізноманітніші запити користувачів; і врешті-решт – завдяки соціальним мережам і комунікаційній системі «Skype» поспілкуватися з рідними, яких, на жаль, невтішний економічний стан нашої країни завів далеко від рідного дому.

Отож, завдяки районній владі й усім активним учас-

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

За народним звичаєм усюди шанованих гостей зустрічали хлібом-сіллю, потішили товариство милозвучністю пісень, виразністю віршованого декламування, українським

никам проекту, гідно відповідаємо на виклик новацій, кинутих часом змін; знаходимо рішення щодо якнайбільшого залучення до користування новими технологіями населення навіть найвіддаленіших сіл нашого району.

Тетяна ЛЯКУШ

Фото Любомира ГАБРУСЬКОГО

Наше

В скарбниці мови – доля України, глибинна таємниця правіків

Недавно, 9 листопада, український народ відзначав День української писемності та мови. Адже саме мова є не лише засобом спілкування людей, а й найбільшим багатством, яке передали нам у спадок наші предки. У цей день у Чортківській ЗОШ I – III ст. № 5 завідуючою бібліотекою Л.Ю.Беля і вчителем інформатики О.Т.Сібрак та учнями 5-А класу (класний керівник – М.К.Павлишин) було проведено виховний захід з використанням мультимедійних технологій на тему: «Любіть рідну мову!».

Ведучі дійства – учні 7-Б класу Оксана Монастирська, Наталя Сібрак та Марійка Цимбалюк розповіли про історію виникнення української писемності та мови, про її місце серед східнослов'янських мов. Порадували учнів гуморесками П.Глазового «Дамочка-княночка», «Серед темної ночі», «Наші предки», «Найсильніша мова», «Мова величава» учні класу К.Ланюш, Ю.Скренткович, В.Вівчар, Т.Ковальчук.

Своє ставлення до рідної мови висловили у віршах Ю.Сікорська, Н.Промчук. Багато цікавої інформації саме про українську мову дізналися школярі того дня. Наприклад, те, що у 1928 р. в Парижі на Міжнародному конкурсі мов українська мова зайняла третє місце (після французької та перської). А учениця Л.Валі продекламувала вірш В.Верби «Батько мені каже».

Про велич українського слова розповіли такі учні, як В.Стефанишин, І.Нашкольна, М.Демидась.

Також серед учнів 1-4 класів було проведено конкурс на кращий малюнок на тему «Ми – українці», де помітні роботи відзначено грамотами, а учні 5-10 класів випустили стінгазети. Класи, які взяли активну участь у тижні Дня української писемності та мови, відзначено подяками.

Кажуть, людина щаслива, якщо її розуміють. Бо від того, наскільки ви знаєте мовні закони, вмiєте чітко та переконливо висловлювати свої думки і розуміти інших, залежить ваше майбутнє. Нехай же вивчення

мови стане для вас сходиною до майбутніх успіхів. Користуйтеся рідною мовою, плекайте, шануйте, ніколи й ніде не забувайте цей найдорожчий скарб!

Василина ЛЕСЮК,

учениця 10-Б класу Чортківської ЗОШ I-III ст. № 5, голова бібліотечної ради

Подіум

Весняна вуаль падолиста

По-весняному осінь дочекалася 10 листопада – проведення міжбласної літературної зустрічі «Сонячного грона».

Це літературне об'єднання було особливо інноваційним завдяки директору ЦБС Оксані Колівошко та начальнику відділу культури, туризму, національностей та релігій РДА Галіні Чайківській. Спершу гості з Івано-Франківщини відвідали етномайстерню «Куферок», послушавши цікаві розповіді творця майстерні-музею Володимира Шерстія. Читальний зал районної бібліотеки став місцем концентрації емоційних хвиль щирої креативності. З вітальним словом виступила директор ЦБС, запросивши музиканта Олексія Гуску покрити зал чарами звучання скрипки. Організатор Ярослав Дзісяк привітав оновлене «Сонячне грона» із днем народження (вперше у такому форматі творчі люди зібралися 13 листопада два роки тому), а також усіх галичан із 95-річчям Листопадового чину – творенням галицької держави.

Перший вірш ведучого закономірно і був на тему осені. Бібліотекар районної бібліотеки Олександра Наконечна, ведуча заходу, на «великому екрані» представила буктрейлер – комп'ютерну роботу Олександри Іванців про поетичну книгу Ярослава Дзісяка (Дорожного) «Запрошу музу я на каву» та її презентацію 30 серпня. Читання поезій продовжив частий гість Чорткова Михайло Тарабій із м. Копичинці. Майстер слова, олівця та пензля Анастасія Обшарська потішила віршами і новими художніми роботами. До зали звернулася студентка Мар'яна Магега, яка від початку створення нашого «Грона» є його членом. У ході читань ведучі інформували гостей про «круглі» дати літератури та держави загалом. Надалі власні віршовані рядки зачитали перед присутніми юна Марія Серафінчан, вірші якої з'являються в обласних газетах, та студентка педагогічного училища Юля Потикевич, твори якої пронизані філософсько-ліричною тематикою.

Того дня інтер'єр читальної зали прикрашали світлини чортківського фотохудожника зі світовим іменем Ореста Лижечки. Автор фоторобіт теж був присутній на зібранні творчої інтелігенції краю та під час свого виступу представив публіці міжнародні видання, в яких друкувалися і його фотографії.

Тему світлин доповнив ведучий, показавши на великому екрані історичну Хмельниччину – авторські фото замків і фортець Старокостянтинова та Меджибіжа, адже описія вперше відбувся телеміст (по скайпу) із хмельницькою поетесою Інною Гаврилюк. Активний учасник поетичних зібрань, студент інституту Роман Король зачитав присвяту хмельничанці та інші поезії.

Наступила черга і шанованих гостей – з Прикарпаття. Першою виїшла неодноразова гостя наших зустрічей Леся Генік, презентуючи свою першу книгу «Від душі до душі». Наталя Данилюк з карпатського Перегінська представила своє друге творіння «Кульбабову віхолу». Свято зустрічі доповнилось першим показом на публіку поетичної збірки Віталії Савченко «Все це – душа моя», безпосередня презентація якої відбудеться наступної неділі у Франківську. Примісно, що чортківська бібліотека поповнилась книжковими подарунками гостей.

За поетичною лірикою прийшов поетичний гумор – пародист Микола Базів із смт Гусятин, нещодавній лауреат всеукраїнського фестивалю гумору. У Чорткові вперше побувала, представивши свої публіці з шалом артистичного виступу свою творчість, молода авторка Катерина Кузьменко. Уляна Фейло цього разу запропонувала на суд слухачів прозовий етюд і браслети ручної роботи сімейного виробництва.

На завершення присутні поділилися враженнями про зустріч, учасникам та гостям подякували ведучі та директор ЦБС Оксана Колівошко з побажанням бачити товариство на черговій зустрічі.

Ярослав ДЗІСЯК,

позаштатний кореспондент «Голосу народу»

У рамках конкурсу

У селі – як у оселі: доброго господаря з порога видно

Як уже повідомлялося у попередньому номері районки, у ці дні триває об'їзд населених пунктів району у рамках конкурсу з благоустрою. Здійснюючи візити у села нашого краю, члени комісії дізнаються з перших уст, вивчають власним зором чим воно живе, що змінилося за період від попередніх відвідин, чим треба допомогти, а що – перейняти як приклад для інших.

На минулому й цьому тижнях комісія з благоустрою під головуванням заступника голови райради Любомира Хруставки побувала у вісімнадцяти населених пунктах і, як було зазначено, виокремила вже проблеми, спільні для усіх громад, та занотувала позитивний досвід роботи окремих сільрад з метою поділитися з іншими.

Розпочали цьогорічний об'їзд із с. Капустинці. Маленька громада, та ще живе серед нащадків славного козака дух козацький. Шанують тут пам'ять роду українського. За приклад – двадцятирічне добродіяння місцевого жителя Михайла Крокуша, котрий протягом двох десятиків літ доглядає відому в окрузі, та не на загаль, справжню козацьку могилу (мо', це засновника їхнього села?). Данину шани померлим односельцям капустинчани висловлюють через підтримання порядку на місці вічного спочинку – цвинтарі: бур'яни викошено, кам'яний мур, що тягнеться вздовж центральної дороги на пару сотень метрів, акуратно підбілено. Зрештою, дбати про померлих – то один із обов'язків кожного доброго християнина, тому прибирають за щораз на кладовищі в більшості сіл. З тих, що вже об'їхали, хочеться виділити громади Сосулівки, Базара, Улашківців, Білої, Ягільниці. Як розповідав Росохацький сільський голова, у них нещодавно після прибирання цвинтарної території вивезли п'ять вантажівок сміття. Підтримують порядок і в Палашівці. На відміну від Білобожниць, у цьому селі через огорожу з місця вічного спочинку висуваються засохлі стебла бур'янів, зарослі чагарників, ніким не прибрані купи сміття, що їх назносили, напевно, з могил рідних селяни. І це все – при трасі, у центрі села.

Такі ж висохлі будяки, бузина красуються й навпроти Білобожницької сільради, біля будинку культури (на знімку вгорі справа). Можливо (хтось заперечить) це тому, що

прийом битого скла, домовився з підприємцем, загітував місцевого жителя на збір – не було й скельця в окрузі, та бізнесмен з Тернополя слова не дотримав, забрав зібраний матеріал втричі дешевше від домовленого і от тепер знову та ж ситуація зі сміттям.

А от у Джурині цього "добра" повно на місцевому стадіоні – возом не вивезеш. Хоч і намагались. Та як супроти щоденної навали тут місцевих любителів міцніших напоїв встояти? Як стверджує сільський голова

Орислава Блаженко, щоденно бригади робітників, що колективно приїздять із місць праці у село, так само колективно йдуть у тамтешній магазин за пивом із градусом й нехитрою закускою, а випробовують усе недалечко від місця продажу – на стадіоні, у будці для переодягання спортсменів. І ніякі вмовляння та зивання до совісті не допомагають – щоранку одна й та ж картина: порозкидані пляшки від спиртного й целофанові, пластикові упаковки від закуски. Підприємці сумної картини із засміченням центру села ніби й не помічають, а від прохання допомогти із прибиранням розгардіяшу після клієнтів відмовляються, мотивуючи тим, що податки справно платять, а більше – не їхні клопоти.

Охайністю, чистотою навколо адміністративних будівель, будинку культури, школи, церкви, біля символічних могил полеглим у боротьбі за Українську державу порадував Базар (на знімкух внизу). А Росохач, хоч і має вже хороші напрацювання у зборі сміття – спонсором, орендарем

земельних паїв у селян, було закуплено й розставлено по селу сорок контейнерів для сміття. Також був організований систематичний вивіз його. Зберегти б цю практику селянам, підключитися збором коштів, та ні – стоять контейнери непотрібним вантажем на складі, половину розкрадено, а яка подальша доля тих двадцяти, що зостались, – невже так і не використовуватимуть їх за призначенням?

Ящики для сміття стоять вздовж доріг Білої, декілька контейнерів встановлено на стадіоні, та білівчани, напевно, ще не зовсім при звичайності до таких зручностей, бо понеділкового ранку після недільних розваг члени комісії помітили розкидане на території стадіону сміття. "Не встигли ще поприбирати", – пояснює сільський голова, котрий, сам будучи молодого віку, не надто осуджує отой молодіжний максималізм, що проявився у даному випадку ось таким чином.

Власне, саме про неї, молодь, майбутнє свого села, турбується пан Шматько. Для них – оцей вже згадуваний стадіон, знаний на весь район своєю фан-зоною. Цього року розширюють футбольне поле, вже закуплено опори для встановлення по його периметру освітлення, викопано криницю для поливу трави на полі та санвузлів у кімнатах для спортсменів. 130 тис. грн. витратили на ремонтні роботи у СБК: викопали криницю, обладнали два санвуз-

ли (на знімку), оновили електропроводку, вставили 39 металопластикових вікон, у підвальному приміщенні роблять спортзал, де буде встановлено більярдний стіл, тренажери й ін. обладнання. Усе з прицілом – в Європу, не забуваючи при тім свого: про обраний білівчанами шлях засвідчують усім три прапори: червоно-чорний, синьо-жовтий й синій

з зірковим колом (на знімку вгорі). Наполегливості, бажанню працювати і результатам проведеної роботи Білівського сільського голови можна лише по-доброму позаздрити.

Переймаючись запалом до виконання справ громадських від свого віта, наслідують його й вчителі місцевої школи: за свій рахунок, пожертвувавши дводенну зарплату, прикрашають центральний вхід до храму науки, закладаючи тротуарну плитку на сходи. Директор похвалився ще однієї "оновкою", яка в скорім часі появиться в школі, – голова райдержадміністрації С.Кобіс пообіцяв посприяти зі встановленням еврвікон.

Чотири вікна треба було б замінити

і в Капустинській ЗОШ І ст. У невеличкому приміщенні – правому крилі навчально-виховного комплексу, збудованому ще за часів радянщини, після заміни системи опалення й переходу на тверде паливо тепло. Лише спортзал, який використовують і для проведення свят, урочистих лінійок, – холодний, здалося б поставити два електричних конвектори для тимчасового обігріву, та грошей нема, хіба на добрих спонсорів надія. На меценатів з нетерпінням очікують і в Заболотівській ЗОШ I – II ст., тут проблема не лише у вікнах: педагоги звертають увагу громадськості на те, що у користуванні в них лише два комп'ютери, то надто мало для уроків інформатики, зрештою, й на заняттях з інших предметів їх використовували б, та зась.

Вчителі, як одні із найактивніших представників громади, дружно вказали ще на одну проблему їхнього села (та чи лише їхнього!) – стан доріг, які уже й дорогами, власне, не назвеш. Ями такі глибокі, що як колесом необачно вскопиш, то до ворожки не ходи – без ремонту не обійдеться. Кого просити, того звертатися – вже й не знають. От хіба що один "дорожник" скоро прийде – зима снігом ями "підлатає".

У сусідніх Милівцях сільський голова Марія Поворозник на тему сільських доріг розповідає таке: закупили вони щєбінь, щоб хоча трохи дорожнє полотно підтримати, та оті 116 т так і чекають свого часу у Бурдяківцях, бо ремонтні роботи виконувати нічим – проплати заблоковані держказначейством.

На такі ж непорозуміння вказали і у Росохацькій сільській раді: із 45700 грн., перерахованих на ремонт доріг, державна казна пропустила лише 10 тис. грн.

Базарській сільській раді казначейство наклало табу на проплати з ремонту каналізаційної системи у ДНЗ, 7770 грн. – за встановлені металопластикові двері у сільському будинку культури. У місцевому осередку культури, як хвалиться віт Ярослав Гузік, поміняно троє дверей, всі вікна – усе для молоді. Хоча, на жаль, вона тут не затримується, шукає роботи, а відтак кращого життя у містах. Із 780 жителів більше половини – пенсіонери, от цьогоріч лелека приніс у базарські оселі лише одне дитинча. Вшістнадцятеро більше народилося дітей у Росохачі, та якимось культурним розвоєм тут, на жаль, похвалитися не можуть. Порохами припадають дзеркала та станок у танцзалі (на знімку), не бачачи усміхнених дитячих облич, не споглядаючи запальних польок та розмірених вальсів. А от в Улашківському клубі – на другому поверсі сільради, у кімнатці, тимчасово пристосованій для проведення урочистих подій у селі, гамірно, людно – дівчатка з танцювального гуртка вивчають черговий танець (на знімку), щоб вже зовсім скоро потішити ним своїх односельців на одному із свят. Напевно, не лише умови допомагають, а й людський фактор, як у даному випадку, відіграє значну роль. А те, що від особистості немало залежить, підтверджують і приклади з роботи працівників Милівецького клубу: приміщення нема віддавна, а заходи відбуваються, хай танці під відкритим небом, на танцмайданчику, та виграють троїсті музики!

Оксана СВИСТУН
Фото автора

працівники всіх установ, як і сільради на чолі з головою, у відпустках за свій рахунок внаслідок ситуації навколо ДНЗ, але ж бур'яни вищі за людський зріст вирости й висохли тут не за тиждень і навіть не місяць.

Та треба сказати, що проблем із прибиранням громадою території свого населеного пункту вистачає, і не лише через непаспортизовані сміттєзвалища. Хибною є сама думка більшої частини сільських визначеного місця вивозу сміття непотріб можна висипати і у ліску, лісопосадці чи ярку недалеко біля оселі, вилити стоки просто в річку чи потічок і т. д. Живемо за гаслом: після мене – хоч потоп? Заболотівський сільський голова Михайло Фойдюк поділився наболілим: річка Серет, що несе свої води з Чорткова до села, дуже забруднена склом, пластиком й ін. Як тут зарадити? Та вже от і вихід, здавалось би, знайшовся був: в обласному центрі натрапив голова на оголошення про

25 листопада, понеділок		26 листопада, вівторок		27 листопада, середа		28 листопада, четвер																
УТ-1	ICTV	УТ-1	ICTV	УТ-1	ICTV	УТ-1																
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 12.00 Новини 07.35 Ера бізнесу 08.35 Ранкові поради 08.45 Корисні поради 09.00 Підсумки тижня 09.50 Політтеатр 10.10 Без цензури 10.35, 16.40 Т/с "Таємниця старого мосту" 11.25 Нехай Вам буде кольорово! 12.10, 17.40, 21.30 Діловий світ 12.25 Шеф-кухар країни 13.15 Світло 13.35 Аудієнція. Країни від А до Я 14.10 Право на захист 14.40 Вікно в Америку 15.00, 18.20 Новини 15.25 Життя на рівних 15.45 Православна енциклопедія 16.10 "Секрети успіху" з Н.Городенською 18.05 Агро-News 18.50 Сільрада 19.10 Фестиваль пісні в Коблево 19.30 ДПКЄ-2013. Жеребкування 20.05 Концертна програма "Пісня об'єднує нас" 21.00 Підсумки дня 21.45 Знак питання 21.55 Концертна програма "Мелодія двох сердець" 23.25 На слуху 23.50 Від першої особи	07.35 Факти тижня 08.45 Факти. Ранок 09.15, 19.25 Надзвичайні новини 10.10, 22.15 Т/с "Прокурорська перевірка" 11.40, 13.00 Т/с "Літейний" 12.45 Факти. День кольорово! 14.00 Т/с "Знайди або знищити" 18.45 Факти. Вечір 20.10 Т/с "Департамент" 23.25 Свобода слова	07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 12.00 Новини 07.35 Ера бізнесу 08.35 Ранкові поради 08.45 Корисні поради 09.00, 21.00 Підсумки дня 09.25, 20.55 Офіційна хроніка 09.40, 15.55 Т/с "Таємниця старого мосту" 10.30 Т/с "МонтеКрісто" 11.20 Нехай Вам буде кольорово! 12.30 Рояль в куцах 13.00 Як це? 13.25 Х/ф "Бризки шампанського" 15.00, 18.20 Новини 15.20 Хто в домі хазяїн? 15.400 Діловий світ. Агросектор 16.55 Т/с "Тіні зникають опівдні" 19.00 Останнє попередження 19.25 Концертна програма "Мелодія двох сердець" 21.40 Концертна програма "Мелодія двох сердець" 23.25 На слуху 23.50 Від першої особи	07.45 Надзвичайні новини. Підсумки 08.45 Факти. Ранок 09.15, 19.25 Надзвичайні новини 10.15, 13.00 Анекдоти по-українськи 10.20, 16.35 Т/с "Літейний" 12.45 Факти. День 13.05, 22.15 Т/с "Прокурорська перевірка" 14.35, 20.10 Т/с "Департамент" 18.45 Факти. Вечір 23.25 Х/ф "Білий тигр" (2)	07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 12.00 Новини 08.45 Корисні поради 09.00, 21.00 Підсумки дня 09.30 Уряд на зв'язку з громадянами 10.00 Пряме включення з Кабінету Міністрів України 10.15 Т/с "МонтеКрісто" 11.10 Не вір худому кухарю 11.40 Книга.ua 12.10, 18.00, 21.30 Діловий світ 12.35 Х/ф "Вони йшли на Схід" 15.00, 18.20 Новини 15.30 Діловий світ. Агросектор 15.45 Щоденник ДПКЄ-2013 16.05, 21.55 Українська пісня 16.55 Т/с "Тіні зникають опівдні" 14.55 "Звана вечеря" 18.00, 22.00 "Вікна-Новини" 18.50 Біатлон. Кубок світу. Індивідуальна гонка (жін.) 21.45 Кроки на Захід 23.25 На слуху	08.45 Факти. Ранок 09.15, 19.25 Надзвичайні новини 10.20, 16.35 Т/с "Літейний" 12.45 Факти. День 13.05, 22.15 Т/с "Прокурорська перевірка" 14.25, 20.10 Т/с "Департамент" 18.45 Факти. Вечір 23.25 Х/ф "Шість куль" (2)	СТБ 08.10, 18.20 "Неймовірна правда про зірок" 09.50 "Моя правда. Зважені та Щасливі. Жертви жіночого щастя" 10.50 "Врятуйте нашу сім'ю - 2" 13.50 "Битва екстрасенсів" 14.55 "Звана вечеря" 18.00, 22.00 "Вікна-Новини" 20.00, 22.40 "МастерШеф - 3"	НОВИЙ КАНАЛ 07.00, 07.35, 08.35 Підйом 09.00, 20.00 Т/с "Молодіжна команда" 10.00 Т/с "Щасливі разом" 10.55, 17.55, 22.00 Т/с "Вороніни" 13.20, 14.25 Kids Time 14.55 Т/с "Друзі" 15.55 Т/с "Дві дівчини без гроша" 16.50 Т/с "Щоденник лікаря Зайцевої" 19.00 Репортер 19.15 Абзац! 20.00 Т/с "Молодіжна команда" 21.00 Т/с "Кухня" 23.00 Співай, якщо зможеш	1+1 07.00, 08.00, 09.00, 19.30, 23.50 ТСН 07.10, 08.10 "Сніданок з 1+1" 09.05, 17.10 Т/с "Любов та покарання" (1) 11.15 "Російські сімейні драми" 12.20, 13.25 Т/с "Костоправ" 14.35, 15.40, 20.15, 21.20 Т/с "Ціна життя" 16.45 "ТСН. Особливе" 15.55 Т/с "Дві дівчини без гроша" 16.50 Т/с "Щоденник лікаря Зайцевої" 19.00 Репортер 19.15 Абзац! 21.00 Т/с "Кухня" 23.00 Знайти крайнього	НОВИЙ КАНАЛ 07.00, 07.35, 08.35 Підйом 09.00, 20.00 Т/с "Молодіжна команда" 10.00 Т/с "Щасливі разом" 11.00, 17.55, 22.00 Т/с "Вороніни" 13.25, 14.30 Kids Time 14.55 Т/с "Друзі" 15.55 Т/с "Дві дівчини без гроша" 16.50 Т/с "Щоденник лікаря Зайцевої" 19.00 Репортер 19.15 Абзац! 21.00 Т/с "Кухня" 23.00 Знайти крайнього	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10 Т/с "Жити далі" 12.30, 04.00 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці" 20.30 Т/с "Майор поліції" 00.25 Х/ф "Нічний рейс" (2)	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10 Т/с "Жити далі" 12.30, 04.00 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці" 20.30 Т/с "Майор поліції" 00.25 Х/ф "Нічний рейс" (2)	2+2 09.00, 21.00 Новини 2+2 09.25 Т/с "Команда ЧЕ" (1) 11.30 Х/ф "800 лье вниз Амазонкою" (1) 13.25 Д/п "Змова ляльководів. За наказом богів" 14.45 Д/п "Цілоком таємно: Мілицейське свавілля" 15.45 Д/п "З усіх знарядь" 16.40 Х/ф "Відображення" (1) 18.45 Ліга Чемпіонів УЄФА. "Зеніт" - "Атлетико" 21.25 Ліга Чемпіонів УЄФА. "Боруссія" - "Наполі" 23.45 Про Лігу Чемпіонів + огляд ігрового дня 01.00 Ліга Чемпіонів УЄФА. "Аякс" - "Барселона"	ТТБ 07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ" 07.30 "Кіноісторії нашого часу" 08.00 "Ранок з ТТБ" 10.00 "Будьте здорові" 10.30 "Час країни" 11.00 "У країні Мультяндії" 12.30 "Золота провінція" 13.30 "Обери життя" 13.45, 17.00 "Новини України" 14.00 "До чистих джерел" 14.30 "Мова про мову" 15.00 "Економічне коло" 16.15 "Хатинка Василенки" 16.40 "Нова хвиля" 17.15 "Живі історії" 17.30 "Легенди Запоріжжя" 18.00 "Студмістечко" 18.30 "ПроФStyle" 18.45 "Пісня в дарунок" 19.30, 22.30 "Актуально" 19.45 "Зона ризику" 20.45 "Вечірня казка" 21.00 "Час реформ" 21.30 "Діловий ритм" 22.45 Д/ф "Таїна Суботова" 23.00 "Відкрита студія" 23.30 "Червона калина" 00.00 Мовлення у цифровому форматі цілодобово	ТТБ 07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ" 07.30 "Кіноісторії нашого часу" 08.00 "Ранок з ТТБ" 10.00 "Будьте здорові" 10.30 "Час країни" 11.00 "У країні Мультяндії" 12.30 "Золота провінція" 13.30 "Обери життя" 13.45, 17.00 "Новини України" 14.00 "До чистих джерел" 14.30 "Мова про мову" 15.00 "Економічне коло" 16.15 "Хатинка Василенки" 16.40 "Нова хвиля" 17.15 "Живі історії" 17.30 "Легенди Запоріжжя" 18.00 "Студмістечко" 18.30 "ПроФStyle" 18.45 "Пісня в дарунок" 19.30, 22.30 "Актуально" 19.45 "Зона ризику" 20.45 "Вечірня казка" 21.00 "Час реформ" 21.30 "Діловий ритм" 22.45 Д/ф "Таїна Суботова" 23.00 "Відкрита студія" 23.30 "Червона калина" 00.00 Мовлення у цифровому форматі цілодобово	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10 Т/с "Жити далі" 12.30, 04.00 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці"	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10, 20.30 Т/с "Майор поліції" 12.25 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці"	ТТБ 07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ" 07.30, 15.00 "Удосвіта" 08.00 "Ранок з ТТБ" 10.30 "Час країни" 11.00 "У країні Мультяндії" 12.30 "Час реформ" 13.30 "Студмістечко" 13.45, 17.00 "Новини України" 14.00 "Зона ризику" 15.30 "Час змін" 16.15 "Чудесний канал" 16.40 "Дитячий калейдоскоп" 17.30 "Після школи" 17.45 "Козацька звияга" 18.00 "Думки вголос" 18.30 "Надія є" 18.45 "Пісня в дарунок" 19.30, 22.30 "Актуально" 19.45 "Галерея образів" 20.15 "Живу, як відчуваю" 20.45 "Вечірня казка" 21.00 "Як це було" 21.30 "Енергомания" 22.45 "Гра долі" 23.00 "Наодинці з усіма"	2+2 09.00, 21.00 Новини 2+2 09.25 Т/с "Команда ЧЕ" (1) 11.30 Х/ф "Арктичний вибух" (1) 13.30 Д/п "Змова ляльководів. Кільця долі" 14.50 Д/п "Цілоком таємно: Остання таємниця кілера" 15.50 Д/п "З усіх знарядь" 16.45 Х/ф "Ейр Америка" (1) 19.00 Т/с "Лінійний відділ" (1) 21.25 "ДжеДАІ" 22.00 Х/ф "Спіймати і вбити" (2)	ТЕТ 09.55, 21.05 Країна У 11.00, 00.30 Одна за всіх 12.00 Т/с "Якось у казці" (1) 12.55 Любов з майбутнього 13.55 Богиня шопінгу 16.00 Т/с "Брати" (1) 18.00 ТЕТки і шмотки 19.00 Моду народу 20.00 Т/с "Вісімдесяті" (2) 22.10 Віталька 23.10 Дурнев+1 23.50 Т/с "Секс і місто" (2) 01.25 Т/с "Закрита школа" (2) 02.15 Твою маму! 03.05 До світанку	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10, 20.30 Т/с "Майор поліції" 12.25 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці"	ТРК "УКРАЇНА" 09.00, 17.00, 19.00 Події 09.10, 12.00, 17.50 Новини 07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом" 09.10, 20.30 Т/с "Майор поліції" 12.25 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 13.25 "Судові справи" 15.10 "Сімейний суд" 16.10 "Давай одружимося в Україні" 17.10 Т/с "Домробітниця" 18.00 Ток-шоу "Стосується кожного" 20.00 "Подробиці"	ТТБ 07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ" 08.00 "Ранок з ТТБ" 10.30 "Час країни" 11.00 "У країні Мультяндії" 12.15 "Уряд на зв'язку з громадянами" 12.45 "Моя професія" 13.45, 17.00 "Новини України" 14.15 Д/ф "Ісусе, йду за Тобою" 15.00 "Біля рідних джерел" 15.30 "Інновації" 16.15 "Чудесний канал" 17.30 "Скарби музеїв" 18.00 "Загублені у часі" 18.45 "Пісня в дарунок" 19.45 "Що робити?" 20.45 "Вечірня казка" 21.00 "Час реформ" 21.30 "Розмова без нотаций" 23.00 Д/ф "Клавдія Шульженко"

Товариство з обмеженою відповідальністю "Агрополіс" має намір одержати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами зернотоку, який розташований за адресою: Тернопільська обл., Чортківський р-н, с. Джуриш.

Підприємство спеціалізується на веденні змішаного сільського господарства: вирощування с/г культур (збирання врожаю, підготовка продукції до збуту). Викиди забруднюючих речовин в атмосферу від виробничої діяльності підприємства становлять – 1,142 т/рік.

Перевищень технологічних та санітарно-гігієнічних нормативів в процесі виробничої діяльності немає.

Зауваження приймаються протягом 30 календарних днів з дня опублікування інформації за адресою: м. Чортків, вул. Шевченка, 23, райдержадміністрація.

четвер

ICTV
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини
10.20, 16.35 Т/с "Літєйний"

СТБ
07.30, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
08.55 Х/ф "Мій принц"(1)
11.00 "Кохана, ми вбиваємо дітей"

НОВИЙ КАНАЛ
07.35, 08.35 Підйом
09.00, 20.00 Т/с "Молодіжка команда"
10.00 Т/с "Щасливі разом"

ТРК "УКРАЇНА"
09.00, 17.00, 19.00 Події
09.10, 13.10, 17.20, 22.30 Т/с "Слід" (1)
10.00 Т/с "П'ятиницький. Глава третя" (1)

2+2
09.00, 21.00 Новини 2+2
09.25 Т/с "Команда ЧЕ" (1)
11.30 Х/ф "Жах: Торнадо у Нью-Йорку" (1)

ТЕТ
08.55 Єралаш
09.55, 21.05 Країна У
11.00, 00.30 Одна за всіх

ОВЕН (21.03-20.04)
Головне – проявляти ініціативу і активність. Особливо корисним таке поведіння для кар'єрного росту, але вам будуть потрібні ваше терпіння і завзятість.
ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05)
Ваша сумлінна робота має всі шанси бути відзначеною премією або підвищенням. Багато цікавого

29 листопада, п'ятниця

УТ-1
07.30, 08.00, 08.30, 12.00 Новини
07.45 Тема дня
08.45 Корисні поради
09.00, 21.00 Підсумки дня

СТБ
07.30, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
08.55 Х/ф "Мій принц"(1)
11.00 "Кохана, ми вбиваємо дітей"

НОВИЙ КАНАЛ
07.35, 08.35 Підйом
09.00, 20.00 Т/с "Молодіжка команда"
10.00 Т/с "Щасливі разом"

ІНТЕР
07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 17.50 Новини
07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.10 Т/с "Майор поліції"

ТТБ
07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
08.00 "Ранок з ТТБ"
10.30 "Час країни"

ТЕТ
08.55 Єралаш
09.55, 21.05 Країна У
11.00, 00.30 Одна за всіх

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)
Вас очікують важливі і цікаві події. Уловить напрямку вітру змін, щоб максимально скористатися сприятливим шансом. Зберігайте чесність, і тоді ніякі чутки не зможуть зашкодити вам.

30 листопада, субота

УТ-1
09.05 Життя на рівних
09.15 Армія
09.30 Православний вісник
09.55 Моменти життя

СТБ
07.30, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
08.55 Х/ф "Мій принц"(1)
11.00 "Кохана, ми вбиваємо дітей"

ІНТЕР
09.00 "Все для мами"
10.00 Д/ф "Володимир Меньшов. Режисер свого часу"

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"
10.30 "Час країни"
11.00 "У країні Мультяндії"

ТЕТ
06.00 М/ф "Як козаки..." (1)
07.30 Малята-твінята
07.55 Телепузики

ДІВА (24.08-23.09)
Постарайтеся стримуватися при спілкуванні з колегами. Вам необхідно бути особливо уважним і поменше мріяти. Не варто займатися тим, чим не хочеться.

СКОРПІОН (24.10-22.11)
У справах професійних вам буде потрібна стрімка реакція на зміну ситуації і уміння знаходити нестандартні рішення. Не варто розраховувати на миттєві результати і великий прибуток.

1 грудня, неділя

УТ-1
09.00 Шеф-кухар країни
09.50 Околиця
10.15 Подорожуй світом з Ю.Акуніною

СТБ
07.30, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
08.55 Х/ф "Мій принц"(1)
11.00 "Кохана, ми вбиваємо дітей"

ІНТЕР
09.25 "Школа доктора Комаровського"
10.00 "Орел і Решка. Назад у СРСР"

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"
10.00 "Крізь призму часу"
10.15 "Країна талантів"

ТЕТ
06.00 М/ф "Як козаки..." (1)
07.30 Малята-твінята
07.55 Телепузики

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)
Ваші плани почнуть втілюватися в життя стрімкими темпами. Покращатися стосунки з навколишніми, будуть владжені практично всі конфліктні ситуації.

РИБИ (20.02-20.03)
На ваші плечі може лягти велика відповідальність, не дозволяйте іншим керувати вами, і тоді успіх буде забезпечений.

НП

І знову – бомба!

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)

За інформацією в. о. начальника Чортківського районного відділу УДСНС України Миколи Погорецького, у неділю, 17 листопада, близько 16-ї год. у Чортківській райвідділі УДСНС України в Тернопільській області від мешканця Чорткова надійшло повідомлення, що на «горі Юрчинських» знайдено бомбу (до речі, на відстанні майже метра від стежки, якою завше ходять люди). Мабуть, хтось ходив у пошуках металобрухту, ось металолукач і спрацював на небезпечний залишок ви-

йни (як пізніше стало відомо, бо «знахідка» була вже добряче розпорпана з-під землі). І це, мабуть, стає вже звичним для нашого населення, та все ж наводить ляку неабиякого.

Щоправда, цього разу все обійшлося набагато спокійніше в порівнянні з 18 березня 2011-го, пригадуєте: «... на схилі вулиці О.Теліги, що сполучає місто з Горішньою Вигнанкою, у п'яти метрах від дороги після зсуву ґрунту показала свою страшну «голову» авіабомба...» («Голос народу» № 12 від 25 березня 2011 р.). По-перше, бомба приховалася подалі від помешкань, по-друге, не була вже й такою потужною, як дворічної давнини. Та все ж – місце її знаходження обгородили й виставили варту для безпеки.

У понеділок, 18 листопада, на місце події виїхали сапери управління ДСНС у Тернопільській області. Керував операцією вилучення та знешкодження (слід зазначити, все зроблено вміло, виважено й оперативно, за лічені хвилини) смертоносної знахідки начальник технічної опергрупи, підполковник Віктор Орчаківський, котрий і надав нам, кореспон-

дентам районки, детальнішу інформацію.

Діюча авіаційна бойова 50-кілограмова бомба радянського виробництва, 1934-го року випуску; без підричників, бетонобійна (використовувалася для зруйнування будівель). Надзвичайної, як такої, небезпеки собою не являла, та у разі необережного поводження з небезпечним фантомом війни (мало що кому вистрелить в голову – чи в багаття вкинути, чи «болгаркою» розпиляти, тобто від удару навряд чи спрацювала б, а ось від високої температури...), під час вибуху осколки розлетілися б радіусом до 200 м.

Будь-який вибухонебезпечний предмет, якщо його не зачіпати, а правильно з ним поведетися, загрози не несе. Нещасні випадки (в таких ситуаціях) стаються лише через необдуманість та безпечність людей.

Того ж дня авіабомба була знешкоджена на спеціально відведеній території – у кар'єрі неподалік с. Скородинці.

Тетяна ЛЯКУШ
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Трагедія

Потяг до алкоголю забрав життя

16 листопада (минулої суботи), близько 14-ї години до райвідділу міліції, черговому диспетчеру пожежно-рятувальної служби м. Чортків надійшло повідомлення про отруєння невідомою речовиною двох мешканок с. Шманьківці.

Виїздом на місце виклику мобільно-оперативної групи встановлено: дві жінки (1977 і 1964 років народження), виконуючи роботи (за власним бажанням) у тамтешньому фермерському господарстві, під час нетривкого перепочинку знайшли в підсобному приміщенні пляшку з-під алкоголю з якоюсь спиртовою настоянкою. Потяг до оковитої затьмарює розум, «зелений змії» із-за плеча шепоче: «Будьмо!»... Жінки і не підозрювали, що у пляшці – настоянка чемериці, яка використовується для покращення травлення тварин. Але, зауважмо, для людського організму вона – небезпечна (у великій кількості – це отрута (!)).

Внаслідок вживання даної настоянки спокушені отримали сильне отруєння: одна з потерпілих померла на місці, іншу було доставлено до Чортківської ЦКРЛ; на часі її стан, за свідченнями лікарів, задовільний.

Тетяна ЛЯКУШ

Футбол

Повний триумф «Нічлави»

Минулої неділі аматорська команда «Нічлава-Динамо», що базується у с. Давидківці, стала володарем суперкубка Чортківщини з футболу, за незаперечною ігровою перевагою перемігши джуринську «Вікторію» з розгромним рахунком 6:1, таким чином додавши до своїх двох здобутих цього року трофеїв – кубка району і золотих медалей першості, останній – суперкубок.

Щоправда, гра для переможців спочатку складалася не зовсім вдало, оскільки гострішими виглядали атаки джуринян, які першими на початку матчу й відкрили лік забитим голам (відзначився Володимир Яриш). Однак прикрий гол лише додав злості гравцям «Нічлави», котрі за хвилину відновили рівновагу і надалі голи у ворота «Вікторії» посилалися мов із рогу достатку. Чи не кращий у складі «Нічлави» капітан команди Андрій Шпак відзначився рідкісним у футболі досягненням – покером, забивши чотири м'ячі і, мабуть, стільки ж разів нападник ще й вибачив супернику. Тим не менше, після фінального свистка судді по-

золочений суперкубок капітану переможців вручив голова районної федерації футболу Іван Стечишин. Почесними грамотами були відзначені всі учасники фіналу.

Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Пост здоров'я

Цукровий діабет: «ваш» чи ні?

Цукровий діабет – захворювання, яке характеризується збільшенням концентрації глюкози в крові, виділенням її з сечею, що зумовлено абсолютною або відносною недостатністю в крові гормону інсуліну.

Хвороба супроводжується порушенням всіх видів обміну – вуглеводного, жирового, білкового, вітамінного, мінерального. При цьому з часом порушується функція не тільки острівцевого апарату підшлункової залози, а майже всіх систем і органів – нирок, печінки, серцево-судинної системи, органів травлення та ін. Факторами ризику виникнення цукрового діабету є спадковість, надлишкова маса тіла, переїдання, особливо зловживання солодким, різні інфекції, атеросклероз, подагра, захворювання підшлункової залози, інших ендокринних органів, печінки та ін.

Розрізняють два типи цукрового діабету – інсулінозалежний (1-й тип) та інсулінонезалежний (2-й тип). При першому типі для компенсації порушень обміну обов'язково потрібно застосовувати інсулін, при другому достатньо обмежитися дієтою або приймати так звані пероральні цукрознижуючі препарати. Хворий на цукровий діабет обов'язково мусить дотримуватися лікувального харчування, бо без цього ніякі інші заходи не будуть ефективними. Дотримуючись дієти щодо асортименту продуктів і загальної калорійності добового раціону, можна звести до мінімуму потребу в інсуліні чи інших медикаментах, а при легкій формі діабету 2-го типу і зовсім обійтися без цукрознижуючих препаратів. Але це треба робити виключно за призначенням лікаря. Одна з дуже розповсюджених помилок серед хворих на цукровий діабет – це абсолютна рекомендація щодо того, які продукти «дозволено», а які «заборонено». Дехто з хворих вважає, що «дозволені» продукти можна їсти без кількісних обмежень. «Дозволені» продукти, якщо ними зловживати, можуть у великих кількостях призводити до таких самих негативних результатів, як

(Виберіть один з варіантів відповіді й додайте бали)

1. Вік, років	0 балів	6. Чи приймали Ви коли-небудь регулярно антигіпертензивні засоби	0 балів	
до 45	0 балів	Так	0 балів	
45 – 54	2 бали	Ні	2 бали	
55 – 64	3 бали	7. Чи вживали у Вас коли-небудь підвищений рівень глюкози в крові (наприклад, при диспансерному обстеженні, під час хвороби, у період вагітності)?	0 балів	
старше 64 років	4 бали	Так	0 балів	
2. ІМТ, кг/м² (індекс маси тіла)	0 балів	Ні	5 балів	
менше 25	0 балів	8. Чи є у когось із Ваших членів сім'ї чи близьких родичів ЦД 1-го чи 2-го типу	0 балів	
25 – 30	1 бал	Ні	0 балів	
більше 30	3 бали	Так: дід, бабуся, тітка, дядько	3 бали	
3. Об'єм талії в см, вимірний нижче ребер (зазвичай в районі пупа)	0 балів	Так: кузина (але не батьки, брати, сестри чи дід)	3 бали	
Чоловіки	< 94	0 балів	Так: батьки, брати, сестри	5 балів
Жінки	< 80	0 балів	чи діти	
	94 – 102	3 бали		
	103 – 107	3 бали		
	> 107	4 бали		

Оцінка загального ризику
Ризик розвитку ЦД 2-го типу протягом наступних 10 років:

Сума балів	Оцінений ризик
< 7	Низький: розвиток ЦД можливі у 1 випадку із 100
7–11	Незначний: розвиток ЦД, можливо, у 1 випадку із 25
12–14	Помірний: розвиток ЦД, можливо, у 1 випадку із 6
15–20	Високий: розвиток ЦД, можливо, у кожному третьому випадку
> 20	Дуже високий: розвиток ЦД, можливо, у кожному другому випадку

і «заборонені». Основним критерієм адекватності (чи навпаки) харчування є маса тіла. Якщо вона нормалізується, харчування адекватне і сприятиме сприятливому перебігу цукрового діабету. Якщо надлишкова маса тіла залишається або ще й зростає, потрібно негайно почати кількісно обмежувати харчовий раціон. Треба пам'ятати, що «шкоду» від медикаментів, чого бояться декотрі хворі, навіть не можна порівнювати з тими ускладненнями, які виникають внаслідок необгрунтованої відмови від медикаментів.

Галина КВІТКА,
лікар вищої категорії, лікар ЗПСМ
Чортківського КРЦ ПММСД

Популярно

Дитина у лоні сім'ї

«Сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини і несе відповідальність за створення належних для цього умов».

Так гласить ст. 11 Закону України «Про охорону дитинства». Норми права, безпосередньо присвячені правам неповнолітніх дітей, уперше з'явилися в українському законодавстві лише з прийняттям Сімейного кодексу України. До того такі права розглядалися, як правило, крізь призму правовідносин між батьками і дітьми. При цьому часто діти в силу своєї невідповідності були не самостійними носіями прав, а пасивними об'єктами батьківської турботи. Включення до Сімейного кодексу окремих положень, присвячених правам неповнолітніх дітей, виявилось важливим кроком на шляху подолання такого підходу. З 1991 р. Україна є учасницею Конвенції про права дитини, яка стала частиною її законодавства.

Конвенція розглядає дитину як самостійну особистість, наділену правами і здатну тією або іншою мірою до їх самостійної реалізації та захисту. Такий підхід закріплено і в Сімейному кодексі, де у статті 152 зазначено: право дитини на належне батьківське виховання забезпечується системою державного контролю, що встановлена законом; дитина має право протидіяти неналежному виконанню батьками своїх обов'язків щодо неї; дитина має право звернутись за захистом своїх прав та інтересів до органу опіки та піклування, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій; дитина має право

звернутись за захистом своїх прав та інтересів безпосередньо до суду, якщо вона досягла чотирнадцяти років.

Звісно, важко уявити, що малолітня дитина зможе самостійно встановити контакт із цими органами. Найчастіше вона повідомляє про порушення родичам, сусідам, вчителям, вихователям або іншим особам, які доводять такі відомості до відома органів опіки та піклування.

Для вирішення питань соціально-правового захисту дітей, їх інтересів при райдержадміністрації постійно діє комісія з питань захисту прав дитини, яку очолює голова РДА С.Кобіс. Працівниками служби у справах дітей готуються відповідні документи, які подаються на розгляд членів комісії. У поточному році підготовлено та проведено 12 засідань, розглянуто близько сотні питань, у тому числі такі, як позбавлення батьківських прав тисл батьків, які не виконують свої обов'язки.

Якщо поряд з вами живуть сім'ї, в яких діти страждають від зловживань з боку батьків, вам стало відомо про порушення прав дитини, загрозу її життю чи здоров'ю, негайно повідомляйте про це орган опіки та піклування або інші відповідні органи.

Василь КОРНАК,
начальник служби у справах дітей
райдержадміністрації

Слід пам'ятати

Пічне опалення та його небезпека

У зв'язку зі зниженням температури збільшується використання енергоносіїв. Пожежі виникають через порушення або незнання громадянами правил пожежної безпеки при користуванні електронагрівальними приладами, пічним опаленням, переносним теплогенеруючим устаткуванням, газовими приладами.

Щоби забезпечити безпеку своєї оселі та майна, слід пам'ятати такі правила: електронагрівачі повинні вмикатися в електромережу лише за допомогою справних штепсельних з'єднань та електророзеток заводського виготовлення зі заземленими контактами; електронагрівальні прилади повинні встановлюватися на негорючій основі; температура зовнішньої поверхні у найбільш нагрітому місці, в нормальній режимі роботи, не повинна перевищувати 85°C (терморегулятор неодмінно має бути відрегульований); відстань від приладів електроопалення до горючих матеріалів має становити не менше 0,25 м.

Під час експлуатації електронагрівальних приладів забороняється: встановлювати електронагрівальні прилади безпосередньо під розеткою, а також на шляхах евакуації людей; встановлювати саморобні плавкі вставки («жучки») в апаратах захисту від коротких замикань; використовувати електронагрівальний прилад для сушіння одягу й інших матеріалів; під'єднання декількох приладів в одну розетку; накривати горючим матеріалом електронагрівальний прилад; відхиляти масляноповнені електронагрівачі від вертикалі; використовувати електронагрівальні прилади в місцях, де їх застосування не передбачене нормативними документами чи власником підприємства; залишати без нагляду при виході з приміщення увімкнені в електромережу електронагрівальні прилади; печі та переносне теплогенеруюче

устаткування повинні встановлюватися у відокремлених приміщеннях, які мають вихід безпосередньо назовні; перед експлуатацією перевірити, а за необхідності – здійснити очищення та налагодити роботу димарів (огляд стану печей і димоходів необхідно здійснювати не менше двох разів на рік); тверде паливо (дрова, вугілля) повинно зберігатися у спеціально пристосованих приміщеннях; біля кожної печі та іншого переносного теплогенеруючого устаткування перед топковим отвором повинен бути металевий лист розміром не менше ніж 50 x 70 см; суворо забороняється експлуатація печей, які не мають необхідного протипожежного розділення (відступок) від горючих конструкцій будівель, а також наявні тріщини, несправні дверцята; забороняється розпалювати дрова чи вугілля в печі гасом або бензином, залишати печі, що горять, без нагляду чи поручати наглядати за ними дітям; забороняється ставити близько до печей (що топяться) шафи, ліжка, складати дрова чи горючі речовини; забороняється сушити одяг над пліткою чи поблизу топкових отворів печей.

Пам'ятайте! Лише при дотриманні цих правил можна уникнути лиха.

Микола ПОГОРЕЦЬКИЙ,
майор служби цивільного захисту,
виконуючий обов'язки начальника
Чортківського районного відділу
УДСНС України
в Тернопільській області

ОДПІ інформує

Шановні фізичні особи-підприємці спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності (першої та другої груп!) Чортківська ОДПІ ГУ Міндоходів у Тернопільській області повідомляє: у зв'язку із можливими змінами ставок єдиного податку потрібно звернутися до сільських, селищної, міської рад за місцем податкової адреси для уточнення ставок єдиного податку, затверджених рішеннями сесій на 2014 рік.

Відповідно до ст. 298 розділу XIV Податкового кодексу України в разі зміни ставок потрібно до 15 грудня ц. р. подати заяву до органів Міндоходів за місцем перебування на обліку.

Довідки за тел.: 2-24-05, 2-26-38 або за адресою: м. Чортків, вул. Шевченка, 23 (нульовий поверх).

Подяка

Батьки та вихованці Білобожницького дошкільного закладу висловлюють щирі подяки працівникам телекомпанії TV-4, зокрема шеф-редактору відділу новин та інформації Оксані Габруській, журналісту Ользі Савуляк та телеоператору Антону Киричуку. Завдяки вашому професіоналізму та швидкому реагуванню відео про наш садок допомогло вирішити деякі наші проблеми та відвоювати садок для дітей.

Нехай легкою буде журналістська стежина, а життя дарує лише приємні сюжети.

З повагою – батьки та вихованці Білобожницького ДНЗ «Дзвіночок»

Колектив Білобожницької загальноосвітньої школи I – III ст. висловлює найщиріше співчуття вчителю біології Л.Л.Павшук з приводу раптової передчасної смерті її чоловіка – **Михайла Володимировича.**

Подяка

Щирі сердечні вдячності за цікаве влаштування свята нашої вулиці Шманьківському сільському голові М.М.Човнику та депутату сільської ради М.В.Мацьківу за виготовлення номерних табличок на будинки. Вдячні за тепле привітання директору ПАП «Паросток» С.М.Шкабару, який завітав на наше свято. Нехай Матінка Божа у всьому їм допомагає у їхньому труді.

Жителі вулиці Стрілка

Вважати недійсними

свідоцтво про право власності на житло, видане Чортківським міжрайонним бюро технічної інвентаризації 8 серпня 1994 року на ім'я: **ЧЕКАЛОВСЬКИЙ Станіслав Домінович.**

посвідчення громадянина, потерпілого внаслідок аварії на ЧАЕС, серії В-П за № 119187, видане Тернопільською обласною державною адміністрацією 12 жовтня 1994 р. на ім'я: **ШЕВЧУК Ольга Іванівна.**

посвідчення інваліда з дитинства серії ААВ за № 138770, видане 10 березня 2009 р. УПСЗН РДА на ім'я: **БОЙЧУК Андрій Ігорович.**

посвідчення громадянина, потерпілого внаслідок аварії на ЧАЕС, серії В-П за № 499587, видане Тернопільською обласною державною адміністрацією 7 вересня 2008 р. на ім'я: **ХАЛАНЧИЛІя Романівна.**

Колектив Чортківського педагогічного училища імені Олександра Барвинського висловлює щирі співчуття викладачу училища Андрію Володимировичу Журовському з приводу смерті його батька.

Хай Божа благодать огоре душу покійного, а земля буде йому пухом.

ПРОДАЮТЬСЯ

квартири

2-кімнатна квартира площею 49 кв. м. Металопластикові вікна, нові вхідні двері, індивідуальне опалення. Кімнати роздільні.
Тел. 093-121-06-20.

1-кімнатна квартира в м. Чортків по вул. Шевченка, 84 на 5-му поверсі 5-поверхового цегляного будинку. Загальна площа – 31 кв. м. Євроремонт, металопластикові вікна, нова сантехніка, паркет, лічильники, індивідуальне опалення, телефон, Інтернет, кабельне телебачення, підвал. Ціна договірна. Терміново.
Тел. 097-911-48-38.

2-кімнатна квартира по вул. Кн. В.Великого, 16. Загальна площа – 55 кв. м. Євроремонт, індивідуальне опалення, дубові меблі, постійно вода.
Тел. 097-662-12-66.

2-кімнатна квартира (без ремонту) площею 45 кв. м по вул. Шевченка, 62/12. Індивідуальне опалення. Ціна договірна.
Тел.: 095-444-67-30, 096-258-88-00.

квартири у м. Чортків: 3-кімнатна – по вул. Кн. В.Великого, 16/55, **2-кімнатна** – по вул. Незалежності, 74/9 і **3-кімнатна** – у м. Тернопіль по вул. Чернівецькій.
Тел. 096-167-09-67.

інше

дача в кооперативі «Жигулі» площею 0,82 га. Є плодоносні дерева, невеликий будиночок, піввагона, дві великі ємності для води. **Тел.: 3-26-91, 099-523-51-85, 066-231-10-98.**

автомобіль Авео 2012 р. в. Можлива виплата частинами (від 1300 грн. в місяць).
Тел. 096-740-93-19.

земельні ділянки

земельна ділянка по вул. 16 Липня-бічної.
Тел. 050-294-56-77 (Роман).

послуги

посуд на весілля, повний комплект.
Тел. 063-681-48-23.

2-кімнатна квартира по вул. Б.Лепкого, 9, на 5-му поверсі, площею 53 кв. м. Є лоджія – 6 м, кухня об'єднана з балконом, зроблено євроремонт, індивідуальне опалення.
Тел. 066-984-71-98.

2-кімнатна квартира в смт Заводське, 4-й поверх, площею 50 кв. м. Є опалення, лічильники, можна з меблями. Квартира в хорошому стані.
Тел.: 2-46-20, 096-386-87-96.

1-кімнатна квартира по вул. Кн. В.Великого. З усіма зручностями.
Тел. 096-335-12-52.

квартира з меблями у житловому будинку котеджного типу по вул. Бічній Граничній, біля парку. Загальна площа – 290 кв. м. Опалення автономне, водопостачання з криниці. Є підвал та земельна ділянка. Можливо у розстрочку.
Тел.: 099-416-63-63, 098-578-23-53.

2-кімнатна квартира на першому поверсі 2-поверхового будинку по вул. Незалежності.
Тел. 067-919-46-29.

2-кімнатні та 1-кімнатні квартири в центрі міста на третьому поверсі. Загальна площа – 53 та 33 кв. м на третьому поверсі по вул. Подільській, можливо з гаражами.
Тел. 095-081-08-42.

будинки

двоповерховий особняк зі сuterинами у м. Чортків (біля автостанції). Підведені всі комунікації, приватизована земельна ділянка – 10 сотих. Будинок здано в експлуатацію. Ціна договірна.
Тел.: 095-444-67-30, 096-258-88-00.

будинок у с. Ягільниці (біля школи) площею – 80 кв. м, з індивідуальним газовим опаленням, з господарськими спорудами. Загальна площа – 0,15 га. Ціна договірна. **Тел. 050-745-70-90.**

будинок у с. Білобожниця 10 x 12, загальною площею 209 кв. м, 5 кімнат, сuterини по всій площі, 2 гаражі (під одним – підвал), сарай, стайня, криниця, сад, земельна ділянка – 15 сотих, приватизований.
Тел.: 050-706-97-84; 098-541-53-04.

будинок у с. Білобожниця, в центрі села, розміром 10 x 13 м, літня кухня – 11 x 7,5 м. Стайня, кладовки, гараж, криниця, підведений газ, все приватизоване.
Тел. 098-616-98-45.

15121862

СЕРТИФІКАТ на отримання кредиту

на товар до 50 000 грн
та готівкою до 20 000 грн

Виріжте цей сертифікат і завітайте з ним до одного з пунктів видачі кредитів ПАТ «ПТБ» для отримання кредиту

(095) 287-65-47

Вартість дзвінків – згідно з тарифами Вашого оператора зв'язку. Ліцензія НБУ № 217 від 20.10.2011 р.

Цей сертифікат не є гарантією отримання кредиту.

Щирозабезпечено вітаємо митрофорного протоієрея, декана Чортківського деканату УПЦ КП

отця Михайла Романовича ЛЕВКОВИЧА з Днем Ангела.

Із словом Божим Ви прийшли у світ, Щоб за собою нас вести незгідно. Для Вас сьогодні – і пісні, і цвіт, і людська шана – щира і порадна. Хай образ Божий у душі сія, Христова віра множить з роками, Хай Ваше добре й дороге ім'я Як символ миру буде поміж нами.

Хай Господь щохвилі із Вами чуває і радо в житті Вам завжди помагає, А Мати Небесна візьме під опіку Вас й Вашу родину від нині й довіку. Нехай Вам Всевишній Творець всього світу Шле ласки із неба на багаті літа.

Парафіяни та сестриці церкви Святої Покрови.

Щиро вітаємо з Днем Ангела отця Михайла КРАВЧУКА.

В ці осінні і радісні дні Уся парафія вітання шле Вам, отче Михайле, щирі свої. Ми всі Вас любимо і поважаємо, Здоров'я, сили й радості бажаємо, Бог давно Вас полюбив, Голос дав чудовий і колись благословив

За престіл Христовий. Щастя, успіхів, добра Зичим Вам щоднини, Щоби Дух Святий бував З Вами щохвилини. Приймійте від нас, отче, подяку й вітання найкращі, Хай Бог Вас тримає в опіці та ласці. Хай Матінка Божа, Цариця Свята, Дарує Вам довгі, щасливі і багаті літа.

З глибокою повагою і шаную – парафіяни церкви с. Білобожниця і Мазурівка.

Щиро вітаємо з Днем Ангела Михайла Леонідовича ДМІТРИЄВА.

Хай дороги Ваші стеляться крилато, Будуть чисті, рівні, як струна, і добро не обминає хату, Як не обминає осінь світ.

Хай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт,

Хай малює доля з буднів свято і дарує ще багато літ. **З повагою – дружина Люба, доньки Христя, Наталя і зять Іван, свати Наталя і Любомир.**

Найщиріші слова вітань надсилаю Луціні Маркієні ЧЕРЕМШИНСЬКІЙ, яка святкуватиме 26 листопада свій День народження.

Журавлиним ключем відлітають літа, Тільки в серці у Вашім та ж струна золота, Те ж тепло незгасиме в долонях. Спасибі, рідненька, за Ваше тепло, За людяність Вашу, за Ваше добро, Хай ще довго Вам сяє сонце вгорі, Здоров'я й щастя зичу Вам щиро, Ще сотню літ

Щоб Вас Господь беріг. **З повагою – Ярослав Безпалько, перший першокласник.**

Вірні парафії Введення у храм Пресвятої Богородиці с. Стара Ягільниця щирозабезпечено вітають з 10-літтям священства свого пароха отця **Олега КАПУЛОВА.**

Всечесний отче Олеже! У пору, коли осінь складала свої повновладдя, а листопад, прикрашений пурпуровими гронами калини, устелив рясно землю різнобарвним килимом, Ви вперше душпастирем прийшли у наш Божий храм.

А сьогодні день проміниться теплом серцець: з ювілеєм священства Вас вітаємо і дякуємо Богові, що послав нам доброго духовного наставника.

Ми вдячні Вам за невтомний труд, За молитви, що душі вивільнюють, За те, що ревно прокладаєте нам путь, Яким йдуть вірні, що Бога в серці носять.

У день ювілею Вам бажаємо всіх благ і молимося, щоб Господь Вас з родиною беріг,

Щоб кожний день із сходом сонця Приносив щастя і радість у Ваш дім. Нехай і надалі щедрі зерна мудрості й любові злітають з уст,

як голуби у світ, Бо віра Ваша – в серці, істина – у слові Житимуть із нами ще многа-многа літ.

Щиро вітаємо із 55-річним ювілеєм дорогого сина, брата, добру людину **Богдана Євстахійовича КУЦІЯ** із м. Чортків.

Найкращий, рідненький, найдорожчий у світі, У молитві своїй ми просимо Бога, Щоб щастя, здоров'я і життя Він Тобі дарував.

Осінні дні до золота подібні, Вже сивий туман покриває волосся, Роки летять, мов лебеді у вирій, Ніколи не хмурся, хоч важко і Тобі, Стежки життя тернисті й крутуваті, І не завжди так просто ними йти, Зичимо шані і поваги від людей, багатства від землі святої.

З любов'ю – мама і сестра Леся.

Щирозабезпечено вітаємо з 18-річчям дорогої донечку, внучку **Аліночку ПАСТУХ.**

Цвіти, моя доню, красива, як квітка, Будь завжди весела, як сонце, привітна, Хай голос Твій дзвенить в оселі, Хай посміхаються очі веселі.

Хай люди повагу і ласку дарують, У хаті любов, розуміння панують.

З любов'ю – мама, бабуся.

Найкращому сусідові **Євгену Степановичу МОСЬОНДЗУ** шлемо вітання з нагоди 60-річного ювілею, який він святкував 18 листопада.

Від щирого серця здоров'я бажаєм, Без нього не милі ніякі діла, В здоров'ї – багатство і радість і більшого щастя нема.

Усіх благ Тобі бажаєм За душу людяну й просту,

Всі квіти світу ми даруєм За добре серце й теплоту.

Хай Бог стереже від болю й тривоги, Щоб світлі завжди стелились дороги.

З повагою – сусіди: сім'я Хмизів, Хоботюкіє, Кокутєв.

Пасажирам на замітку

Знову потяг у даль загуркоче

Не так давно на шпальтах районки нам довелось оприлюднити доволі тривожну інформацію про зняття із графіка потягу, котрий сполучав наше старе містечко зі столицею України, маршрутом Чернівці-Київ та Київ-Чернівці. Однак тривога виявилась передчасною: цей потяг, до слова, щоденний, курсує і курсуватиме й надалі. Варто нагадати: 118-й (Чернівці-Київ) вирушає зі станції Чортків о 22 год. 09 хв. і прибуває до столиці о 8 год.

03 хв.; а той, що рухається у зворотному напрямку, за № 117, виходить з Києва о 18 год. 43 хв. і прибуває до Чорткова о 4 год. 36 хв.

Є й інша приємна новачка: відновлюється рух за зміненим відтепер маршрутом, тобто і через станцію Чортків теж, потягу Софія-Москва (№ 60) та Москва-Софія (№ 59). До слова, потягу, до котрого краєни вже, було, добряче звикли. Ним теж можна комфортно добратися до Києва. Як повідомили нам у квитковій касі станції Чортків, на те мається відповідна телеграма Укрзалізниці, згідно з якою курсування потягу зазначеного сполучення відновлюється із 19 листопада у напрямку із Софії на Москву, а із 21-го – у зворотному, теж щоденно. Той потяг, що рухається зі Софії на Москву, прибуває на нашу станцію о 22 год. 44 хв. і вирушає далі через 2 хв., до Києва прибуває о 9 год. 18 хв. А той, що у зворотному напрямку, виходить із Києва о 20 год. 12 хв. і прибуває до Чорткова вранці, о 6 год. 07 хв.

Тож щасливих вам подорожей!

Родовід

3 народженням Тебе, малятко!

У Чортківському пологовому будинку за період з 10 по 19 листопада ц. р. народилося 5 дівчаток і 6 хлопчиків.

12 листопада о 7 год. 30 хв. – дівчинка (2 кг 680 г, 51 см) у **Марії БОЙКО** зі с. Давидківці;

14 листопада о 1-й год. – хлопчик (3 кг 710 г, 57 см) в **Олесі СЕМЧИШИН** зі с. Колиндяни,

о 2 год. 40 хв. – хлопчик (4 кг 420 г, 58 см) в **Ірині ТИШКОВСЬКОЇ** зі с. Колиндяни,

о 17 год. 20 хв. – хлопчик (3 кг 690 г, 54 см) у **Лілії САМОЙЛИК** зі с. Ромашівка;

16 листопада о 18 год. 55 хв. – хлопчик (3 кг 240 г, 52 см) у **Богдани ПОЛЬОВОЇ** зі с. Росохач;

18 листопада о 1 год. 20 хв. – дівчинка (3 кг 155 г, 51 см) у **Мар'яни ЧЕПИГИ** зі с. Нагірянка,

о 9 год. 10 хв. – хлопчик (4 кг, 56 см) в **Іванні ПАЗЮК-ЧЕРНЕЦЬКОЇ** зі с. Лосяч Борщівського району,

о 12 год. 40 хв. – дівчинка (3 кг 360 г, 54 см) в **Ірині ГИРУС** зі с. Колиндяни; **19 листопада** о 5-й год. – дівчинка (2 кг 970 г, 52 см) в **Ірині ПАНЬКІВ** зі м. Чортків.

Фотовірш

Падолиста соната

На нотнім стані, зрошенім дощем, Свою сонату терпко вторить осінь. І пасамаи туманів плаче просинь, І ронить в душу потаємний щем. Осіння тиша ніяково падолистом – Беззвучно, безколірно і безмірно, Сповила землю килимом позірним – Незграбно наче, а між тим врочисто.

У дримоті на припізнілому осонні – Дерева, наче плетива ажурні. І яблука, такі собі безжурні, Аж світяться червонобоким сонцем...

Анна БЛАЖЕНКО
Фотопогляд **Ореста ЛИЖЕЧКИ**

ПРОГНОЗ ПОГОДИ НА ТИЖДЕНЬ

СУБОТА
23 листопада

+10 ... +11

НЕДІЛЯ
24 листопада

+3 ... +8

ПОНЕДІЛОК
25 листопада

+1 ... +6

ВІВТОРОК
26 листопада

-1 ... +1

СЕРЕДА
27 листопада

-3 ... -2

ЧЕТВЕР
28 листопада

-4 ... -1

П'ЯТНИЦЯ
29 листопада

-1 ... +1